

Vårt datum:

2026-01-16

Ert datum: Ert Dnr:

2026-01-21 R 92.25

Saco

Box 2206

103 15 Stockholm

Remissvar SOU 2025:96 Fler möjligheter till ökat välbefinnande

Utredningen presenterar flera förslag för att stärka den svenska produktiviteten. Den konstaterar att även om det finns tydlig förbättringspotential står sig Sveriges produktivitetsutveckling ändå relativt stark jämfört med omvärlden. Därför föreslås inga större strukturella förändringar.

Sveriges Ingenjörer delar många av utredningens bedömningar, särskilt kring forskning och utveckling (FoU). Sverige bör även framöver investera mycket i FoU – både inom näringslivet och på universitet och högskolor. Förbundet saknar dock ett FoU-mål i utredningen och anser att investeringarna bör uppgå till minst fyra procent av BNP per år, där staten också tar sitt ansvar för investeringar. Vi anser också att rörligheten mellan akademi och näringsliv behöver stärkas, både för att sprida forskning och för att öka forskarutbildningens attraktivitet.

Vi delar även bedömningen att Sverige måste bli mer attraktivt för högkvalificerad arbetskraft. Däremot bedömer vi att förslagen i SOU 2024:15 inte generellt kommer att nå dit. Av de fem förslag som kommissionen lyfter tillstyrker vi de tre första, men de bedöms få begränsad effekt. De två sista bygger på lönekravet, som vi motsätter oss. För mer information hänvisar vi till vårt remissvar till SOU 2024:15. Förslagen i SOU 2025:3 tillstyrker vi i huvudsak och hänvisar till vårt och Saco:s remissvar till den utredningen.

När det gäller lönebildningen delar vi inte utredningens syn på att mer centralisering behövs. Här hänvisar vi till Facken inom industrins remissvar.

Sveriges Ingenjörer instämmer i utredningens bedömningar kopplade till STEM och kloka utbildningsval. Flera av de punkter som lyfts är frågor som vårt förbund länge drivit. Studie- och yrkesvägledningens roll och möjligheten att möta förebilder inom STEM under skolgången är centrala för att fler ska välja ingenjörsutbildningar. När det gäller mer matematik på gymnasiet anser vi att det är ännu viktigare att fler elever väljer naturvetenskaps- eller teknikprogrammet. I dag missgynnas elever i gymnasieavgångsbetyget av att läsa dessa program – något Sveriges Ingenjörer i närtid har visat i våra analyser. Samtidigt delar vi utredningens syn att elever på andra program

bör ges större möjlighet att läsa mer matematik, då det kan hålla teknikintresset vid liv även utanför de naturvetenskapliga och tekniska programmen.

Vad gäller omställningsstudiestödet anser Sveriges Ingenjörer att det inte är läge att genomföra större förändringar i stödet, så snart efter dess införande. Syftet med stödet är inte enbart att det ska träffa de individer som redan har nått en svag ställning på arbetsmarknaden. Snarare bör det användas för att stärka individens konkurrenskraft på arbetsmarknaden kontinuerligt under arbetslivet. Sveriges Ingenjörer avstyrker därför förslaget.

Slutligen tillstyrker vi förslaget om en tredelad föräldraförsäkring, där en del reserveras för vardera föräldern och en del kan fördelas fritt.

Förslag som tillstyrks/avstyrks

5.3.1 Underlätta högkvalificerad arbetskraftsinvandring

Förslag: Genomför de förslag för att stärka attraktiviteten för högkvalificerad arbetskraftsinvandring som tagits fram av utredningen om en behovsprövad arbetskraftsinvandring (SOU 2024:15):

- Förlängd tillståndstid för EU-blåkort.
- En utökad möjlighet att ansöka om uppehållstillstånd för forskning och studier på forskarnivå inifrån Sverige.
- Nyfödda barn till innehavare av vissa EU-relaterade tillstånd ska få ansöka om uppehållstillstånd inifrån Sverige.
- Ett undantag från lönekrav för utlänningar som innehar uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning m.m.
- Ett undantag från lönekrav för vissa legitimerade yrken inom sjukvården.

Sveriges Ingenjörer tillstyrker delvis förslaget

Förslag: Genomför förslagen i SOU 2025:3 som bl.a. syftar till att förenkla och förtydliga kompetensregeln i expertskatteavdraget samt öka avdragets generositet.

Sveriges Ingenjörer tillstyrker förslaget i huvudsak

5.3.2 Lönebildningen bör bli mer flexibel

Förslag: Medlingsinstitutet ges i uppdrag att analysera hur en flexiblere lönebildning kan åstadkommas

Sveriges Ingenjörer avstyrker förslaget

5.3.8 Ett mer träffsäkert omställningsstudiestöd

Förslag: Omställningsstudiestödet bör reformeras så att sökanden får besked innan terminsstart, de personer som bedöms ha störst nytta av stödet prioriteras och bidragsdelen inom stödet sänks

Sveriges Ingenjörer avstyrker förslaget

5.3.11 En förändrad föräldraförsäkring

Förslag: Dela föräldraförsäkringen mer lika mellan föräldrarna.

Sveriges Ingenjörer tillstyrker förslaget

SVERIGES INGENJÖRER

Johan Kreicbergs
Chef för Politik och påverkan

Albert Ohlin
Utredare